

การทำบาป มีผลอย่างไร

Unwholesome Kamma 10

รศ.ดร.ประพันธ์ เศรษฐนันท์

ในพระอภิธรรมมัตถสังคหะ ปริจเฉทที่ 5 ได้กล่าวถึง **อกุศลกรรมบถ 10** ได้แก่ การกระทำที่เป็นหนทางไปสู่ความเสื่อม 10 ประการด้วยกัน บางครั้งเรียกว่า ทุจริต 10 อย่าง ข้อบัญญัติในอกุศลกรรมบถ 10 ดังกล่าว มีสาระสำคัญคล้ายศีล 5 แต่มีความละเอียดยิ่งกว่ามาก เพราะได้กล่าวครอบคลุมการกระทำทุจริตทางใจอีกด้วย

อกุศลกรรมบถ 10 แบ่งย่อยออกเป็น 3 ทาง คือ ทางกาย วาจา และใจ ดังนี้

อกุศลกายกรรม 3

1. ปาณาติบาต – การฆ่าสัตว์
2. อทินนาทาน – การลักทรัพย์
3. กาเมสุมิขจจาร - การประพฤตินิโคตติในกาม

อกุศลวจีกรรม 4

4. มุสาวาท – การพูดปด
5. ปิสุณาวาจา – การพูดส่อเสียด
6. ผรุสวาจา – การพูดคำหยาบ
7. สัมผัสปปลาปะ - การพูดเพ้อเจ้อ

อกุศลมโนกรรม 3

8. อภิชฌา – พึงเล็งอยากได้ของคนอื่น
9. พยาปาทะ – คิดมุ่งร้ายต่อคนอื่น
10. มิจฉาทิฏฐิ – มีความเห็นผิด

อกุศลกรรมบถทั้ง 10 ประการให้ผลแก่ผู้กระทำมาก ผลที่จะได้รับมีทั้งในปฏิสนธิกาล และปวัตติกาล คำว่า ปฏิสนธิกาล คือ ให้ผลในการปฏิสนธิ เช่น ไปเกิดเป็นสัตว์นรก เปรต อสุรกาย หรือสัตว์เดรัจฉาน ส่วนคำว่า ปวัตติกาล คือ ผู้นั้นมีกุศลนำเกิดเป็นมนุษย์ก็จะให้ผลภายหลังการเกิด ผลที่ได้รับที่จะได้กล่าวต่อไปนี้เป็นผลที่ได้รับภายหลังการเกิด

คนส่วนมากไม่รู้ว่า ผลของการผิดศีล 5 หรือการทำบาปตามที่ได้กำหนดไว้ในอกุศลกรรมบถ 10 เป็นอย่างไร เมื่อไม่รู้ผลของบาป ก็มักมีความประมาท คือ กล้าเสี่ยงในการทำชั่ว มีชีวิตอย่างขาดสติ หลงมัวเมาไปกับกิเลสตัณหา คิดว่า ไม่เป็นไร ทำชั่วไปแล้วใครจะรู้ ใครเป็นผู้จับบันทึก แท้ที่จริงแล้วกรรมดี และกรรมชั่วที่เกิดขึ้น เราเป็นผู้บันทึกไว้เองทั้งสิ้น ดังพุทธศาสนสุภาษิตที่ว่า “หว่านพืชเช่นใด ได้ผลเช่นนั้น ผู้ทำดี ได้ดี ผู้ทำชั่ว ได้ชั่ว”

สำหรับผู้ทำชั่ว จะได้ผลชั่วอย่างไรวินั้น จะได้อธิบายในที่นี้ต่อไป ส่วนผู้ทำดี จะได้ดีอย่างไร นั้น จะได้อธิบายในหัวข้อบุญกิริยาวัตถุ 10 สำหรับโศกนาฏกรรมปาติโมกข์ซึ่งอาจเรียกได้ว่า เป็นคำสั่งของพระพุทธองค์ต่อพระอรหันต์ 1,250 รูป ที่มาประชุมกันที่พระเวฬุวันโดยมิได้นัดหมาย ในวันเพ็ญเดือนสาม ซึ่งได้กลายมาเป็นวันมาฆบูชาสืบต่อมาจนทุกวันนี้ มี 3 ข้อ คือ

1. ละเว้นความชั่วทั้งปวง คือ ให้เว้นจากอกุศลกรรมบถ 10
2. ทำความดีให้ถึงพร้อม คือ ทำบุญกิริยาวัตถุ 10
3. ทำจิตใจให้ผ่องใส คือ การปฏิบัติสมถ และวิปัสสนากรรมฐาน

อกุศลกายกรรม 3

ข้อ 1 ปาณาติบาต คือ ได้ทำให้สัตว์นั้นตายก่อนจะถึงกำหนดอายุ หลักตัดสินว่าได้ฆ่าสัตว์หรือไม่ ต้องประกอบไปด้วยองค์ 5 คือ

1. สัตว์นั้นมีชีวิต
2. รู้ว่าสัตว์นั้นมีชีวิต
3. มีจิตคิดจะฆ่า (คือมีเจตนา)
4. มีความพยายามฆ่า
5. สัตว์นั้นได้ตายลง

ผลของการฆ่าไม่ว่าสัตว์เล็กหรือสัตว์ใหญ่ บาปเหมือนกันหมด แต่การฆ่าสัตว์ใหญ่ต้องใช้ความพยายามมากกว่า จึงบาปมากกว่าการฆ่าสัตว์เล็ก อย่างไรก็ตาม แม้การฆ่าสัตว์เล็กจะบาปน้อยกว่า แต่ถ้าทำบ่อยๆ นานเข้าเกิดความสันตติ ย่อมสามารถฆ่าสัตว์ใหญ่ได้ แม้กระทั่งการฆ่าคน ฆ่าพ่อแม่ตัวเอง และฆ่าตัวเองได้ในที่สุด

ผลของปาณาติบาตที่จะได้รับในปวัตติกาล มี 9 ข้อ คือ

1. เป็นคนทุพพลภาพ
2. มีรูปร่างหน้าตาไม่งาม
3. มีกำลังกายอ่อนแอ
4. มีกำลังกายเฉื่อยชา กำลังปัญญาไม่สว่าง
5. เป็นคนขลาด หวาดกลัวง่าย
6. มีความกล้าฆ่าตัวเองได้ หรือถูกฆ่า
7. มีโรคภัยไข้เจ็บเบียดเบียนอยู่เสมอ
8. มีความพินาศในบริวาร เช่น บริวารไม่เชื่อ อยู่ไม่ทน
9. มีอายุสั้น

ข้อ 2 อทินนาทาน ได้แก่ การลักทรัพย์ ประกอบด้วยองค์ 5 คือ

1. สิ่งนั้นมีเจ้าของ
2. รู้ว่าสิ่งนั้นมีเจ้าของ
3. มีจิตคิดจะลักทรัพย์
4. มีความพยายาม
5. ได้ของนั้นมา

ผลของอทินนาทานในปวัตติกาล มี 6 ข้อ คือ

1. ด้อยทรัพย์
2. ยากจน
3. ออดอยาก
4. ไม่ได้สิ่งที่ตนปรารถนา
5. พินาศในการค้า
6. พินาศเพราะภัยพิบัติ

ข้อ 3 กาเมสุมิจฉาจาร คือ การล่วงเกินบุคคลที่ไม่ควรล่วงเกิน ประกอบด้วยองค์ 4

1. บุคคลที่ไม่ควรล่วงเกิน ยกเว้นตัวเราแล้ว ไม่ควรล่วงเกินผู้ใดทั้งสิ้น
2. มีจิตคิดที่จะล่วงเกิน
3. มีความพยายาม
4. ล่วงเกินได้สมปรารถนา นับตั้งแต่อวัยวะถึงอวัยวะ

ผลของกาเมสุมิจฉา มี 11 ข้อ คือ

1. มีผู้เกลียดชังมาก
2. มีผู้คิดปองร้ายมาก
3. ชัดสนทรัพย์
4. ออดอยาก ยากจน
5. เกิดเป็นหญิง
6. เกิดเป็นกระเทย
7. เกิดเป็นชายในตระกูลต่ำ
8. ได้รับความอับอายอยู่เสมอ
9. ร่างกายไม่สมประกอบ
10. มากไปด้วยความวิตกกังวล
11. พลาดพรากจากผู้ที่ตนรัก

อกุศลวิกรรม 4

ข้อ 4 มุสาวาท คือ การพูดไม่ตรงกับความเป็นจริง มีองค์ประกอบ 4 คือ

1. เรื่องนั้นไม่จริง
2. มีจิตคิดจะพูดให้ผิดจากความเป็นจริง
3. ไม่พูดออกไป
4. คนฟังรู้ความ เชื่อตามคำมูส่านั้น

ผลของมุสาวาท มี 8 ประการ คือ

1. พูดไม่ชัด
2. ฟันไม่เรียบ
3. มีกลิ่นปากเหม็นรุนแรง
4. ใจตัวร้อนจัด และมีกลิ่นเหม็น
5. ตาไม่อยู่ในระดับปกติ
6. ติดอ่าง พูดไม่สะดวก
7. ท่าทางไม่สง่าผ่าเผย
8. มีจิตใจรวนเรคล้ายคนวิกลจริต

ข้อ 5 ปิณณาวาจา คือ คำพูดที่ทำให้แตกแยก เช่น พูดส่อเสียด มีองค์ประกอบ 4 ดังนี้

1. มีผู้ที่จะถูกทำให้แตกแยก
2. มีจิตมุ่งให้แตกจากกัน
3. มีความเพียรให้แตกจากกัน
4. คนฟังรู้ความ

ผลของปิณณาวาจาในปวัตติกาล มี 4 ประการคือ

1. ชอบตำหนิตัวเอง เช่น ฉันทนี้แยจจริง
2. มักถูกกล่าวหาโดยไม่เป็นจริง
3. ถูกบั่นทอนจิตใจอยู่เสมอ
4. แยกแยกกับมิตรสหาย

ข้อ 6 มรุษวาจา คือ คำพูดที่หยาบ ได้แก่ การแข่ง การด่า มีองค์ 3 คือ

1. มีความโกรธ
2. มีผู้ถูกด่า
3. มีการกล่าววาจาแข่งด้วยเจตนา

ผลของมรุตวาจา ในปวัตติกาล มี 4 ประการ คือ

1. พินาศในทรัพย์ เช่น ชอบพูดว่า ฉิบหาย เท่ากับแข่งตัวเองให้พินาศในทรัพย์
2. ได้รับฟังแต่เรื่องที่ไม่สบายใจ
3. มีกาย และวาจาหยาบ ทำให้เกิดการพูดหยาบเป็นนิตย์
4. ตายด้วยอาการหลงใหล มีโมหะหลงลืม

ข้อ 7 สัมผัสปลापะ คือ การกล่าววาจาที่ไม่เป็นประโยชน์ ได้แก่ การพูดเพื่อจ้อ
เหลวไหล ไร้สาระ มีองค์ประกอบ 2 ประการคือ

1. เจตนากล่าววาจาที่ไม่เป็นประโยชน์
2. กล่าววาจาที่ไม่เป็นประโยชน์นั้น

ผลที่จะได้รับจากการกล่าวคำเพื่อจ้อในปวัตติกาล คือ

1. เป็นอธรรมวาทบุคคล อธรรมวาท แปลว่า วาจาที่ไม่จริง ไม่มีสาระ
2. ไม่มีผู้เลื่อมใสในคำพูด
3. เป็นคนไร้อำนาจ
4. วิกลจริต

อกุศลมโนกรรม 3

ข้อ 8 อภิชฌา ความเพ่งเล็งอยากได้ในทรัพย์สมบัติของผู้อื่น มีองค์ประกอบ 2
ประการ

1. ทรัพย์สมบัติเป็นของผู้อื่น
2. มีจิตคิดให้เป็นของตน

ผลที่จะได้รับในปวัตติกาล มี 4 ข้อ คือ

1. เสื่อมในทรัพย์ และคุณความดี เช่น ทำดีไม่มีใครเห็น
2. เกิดในตระกูลต่ำ
3. ได้รับคำติเตียนอยู่เสมอ
4. ชัดสนในลาภสักการะ

ข้อ 9 พยาปาทะ คือ อากาที่มุ่งร้ายต่อคนอื่น มีความปรารถนาที่จะทำลายประโยชน์
และความสุขของผู้อื่น มีองค์ประกอบ 2 ประการ คือ

1. มีผู้อื่น
2. คิดให้ความเสียหายเกิดขึ้น

ผลที่ได้รับในประวัติศาสตร์จากพยาปาหะมี 4 ประการคือ

1. มีรูปกายทรมาน
2. มีโรคภัยไข้เจ็บเบียดเบียนอยู่เสมอ
3. อายุสั้น
4. ตายด้วยการถูกประหาร

ข้อ 10 มิจฉาทิฏฐิ ได้แก่ ความเห็นผิดจากความเป็นจริง มี 3 ประเภท คือ

1. มีความเห็นว่า ทานไม่มีผล การบูชาไม่มีผล การเซ่นสรวงไม่มีผล ทำดีไม่ได้ดี ทำชั่วไม่ได้ชั่ว คุณบิดามารดาไม่มี ผีสงเวทดาไม่มี คิดว่าคนเราตายแล้วสูญ
2. มีความเห็นว่า สัตว์ทั้งหลายมีกำลังได้รับความลำบาก หรือความสลายก็ตาม ไม่ได้อาศัยเหตุใดๆ ให้เกิดขึ้นเลย เป็นไปเองทั้งสิ้น คือ ไม่เชื่อในเรื่องวิบากกรรม
3. มีความเห็นว่า การกระทำต่างๆ ของสัตว์ทั้งหลายไม่เป็นบุญ หรือเป็นบาป คือ ไม่เชื่อเรื่องกรรมนั่นเอง

องค์ประกอบของมิจฉาทิฏฐิมี 2 ประการ คือ

1. เนื้อความที่ได้ยึดไว้นั้น ผิดจากความเป็นจริง
2. มีจิตคิดเห็นว่าเป็นความจริง

ผลที่ได้รับจากมิจฉาทิฏฐิ มี 4 ประการ คือ

1. ห่างไกลต่อรัศมีพระธรรม เช่น เมื่อพระพุทธเจ้าประกาศศาสนา ตัวเองอาจกำลังเป็นสัตว์เดรัจฉาน เป็นต้น
2. มีปัญญาทรมาน ความจำดี มีแต่เรื่องอกุศล
3. ปฏิสนธิเป็นคนป่า โง่เขลา
4. เป็นผู้มัวมัวฐานะต่ำ ไม่ทัดเทียมผู้อื่น

ผลของการทำชั่วเปรียบเสมือนก้อนเกลือ มีความเค็มเป็นลักษณะสำคัญ ส่วนการทำดีเปรียบเสมือนน้ำสะอาด ชีวิตคนเราทุกคนในอดีตได้เคยกระทำทั้งกรรมดีและกรรมชั่วมาแล้วทั้งสิ้น บางคนทำกรรมชั่วเพียงเล็กน้อย กรรมนั้นก็พาเขาไปนรกได้ เพราะเป็นผู้ไม่ได้อบรมกาย อบรมศีล ไม่ได้อบรมจิต ไม่ได้อบรมปัญญา มีปกติอยู่เป็นทุกข์ เพราะวิบากเล็กๆ น้อยๆ บุคคลประเภทนี้ทำกรรมชั่วเพียงเล็กน้อย กรรมชั่วนั้นก็พาเขาไปนรกได้ (เหมือนใส่ก้อนเกลือในขันน้ำน้อย) เราทั้งหลายจึงจำเป็นต้องปฏิบัติกุศลกรรมไว้ให้มากจึงดี เพื่อหลีกเลี่ยงผลจากกรรมชั่วนในอดีต (คือพยายามใส่น้ำจืดให้มากๆ ความเค็มจะได้ลดลง)

สรุปจากคำสอนหลวงพ่อดิ่ง ในหนังสือ ทาง.. ที่ไม่ควรดำเนิน อกุศลกรรมบถ 10 อภิธรรมมูลนิธิ